

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки
(інститут)

Фінансово-економічний факультет
(факультет)

Кафедра туризму та економіки підприємства
(повна назва)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня бакалавра

студента Никончука Максима Олександровича

(П І Б)

академічної групи 242-20з-1

(шифр)

спеціальності 242 Туризм

(код і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою «Туризм»

(офіційна назва)

на тему «Диверсифікація екскурсійних послуг музею»

(назва за наказом ректора)

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
кваліфікаційної роботи	Белобородова М.В.			
розділів:				
1. Аналітичний	Белобородова М.В.			
2. Проектний	Белобородова М.В.			
Рецензент				
Нормоконтролер	Безугла Л.С.			

Дніпро
2024

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри туризму
та економіки підприємства

_____ Людмила БЕЗУГЛА
(підпис) (ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«__» _____ 2024 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеня бакалавра
(бакалавра, магістра)

Студенту Никончуку М.О. академічної групи 242-20з-1
(прізвище та ініціали) (шифр)
спеціальності 242 Туризм
(код і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою «Туризм»
(офіційна назва)

на тему «Диверсифікація екскурсійних послуг музею»

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 31.05.2024 р. № 516-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
Аналітичний	Організаційна структура та ресурсне забезпечення КП «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради	31.05.2024 р.
Проектний	Удосконалення екскурсійної програми на прикладі КП «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради	24.06.2024 р.
Оформлення кваліфікаційної роботи бакалавра		28.06.2024 р.

Завдання видано _____

(підпис керівника)

Марія БСЛОБОРОВА

(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Дата видачі 13.05.2024 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 01.07.2024 р.

Прийнято до виконання _____

(підпис студента)

Максим НИКОНЧУК

(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КП «МУЗЕЙ ІСТОРІЇ ДНІПРА» ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ	7
1.1. Організаційна характеристика КП «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради	7
1.2. Аналіз ресурсного забезпечення екскурсійних програм КП «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради	18
1.3. Характеристика споживачів екскурсійних послуг музею	25
РОЗДІЛ 2 УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКСКУРСІЙНОЇ ПРОГРАМИ НА ПРИКЛАДІ КП «МУЗЕЙ ІСТОРІЇ ДНІПРА» ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ	29
2.1. Напрями диверсифікації екскурсійних послуг КП «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради	29
2.2. Технологічний процес створення та економічного обґрунтування екскурсійної програми «Історичне серце Дніпра»	34
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	44
ДОДАТКИ	47

ВСТУП

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. Відновлення України та її регіонів після кризи є надзвичайно важливим завданням, що вимагає комплексного підходу та злагоджених дій на всіх рівнях. Культурні установи, зокрема музеї, відіграють значну роль у цьому процесі, оскільки сприяють формуванню національної ідентичності, збереженню культурної спадщини та підвищенню культурного рівня населення. Музей історії Дніпра є ключовим закладом у цьому напрямі, адже його діяльність спрямована на збереження та популяризацію багатозарової історії міста.

Останніми роками музеї відіграють все більш значну роль у розвитку культурного туризму. Особливо важливо це для таких регіонів, як Дніпро, де історичне та культурне надбання міста стає основою для залучення туристів [7, 16]. У контексті глобальних трендів, таких як зростання ролі культурного туризму та використання сучасних технологій у музейній справі, дослідження методів удосконалення екскурсійних програм є надзвичайно актуальним.

Останні дослідження з організації музейного туризму в Україні висвітлюють різні аспекти цього напрямку. Наприклад, А. Карпюк та Т. Трофімук-Крилова [1] розглядають значення музеїв для розвитку міського туризму на прикладі міста Луцьк та Волинської області загалом. В. Сайчук, І. Дудник та В. Пестушко [2] досліджують проблеми визначення об'єкта музейного туризмознавства. Варто також відмітити роботу А. Мельник, Р. Качаровського Р. та Н. Мельника [3], в якій визначено роль музеїв як детермінант розвитку туризму в умовах децентралізації. Внесок ЮНЕСКО в розвиток туризму та музейної справи України досліджено в роботі Л. Безуглої та ін. [4]. Концептуальна модель конкурентного забезпечення туристичних регіонів України в післявоєнний період на основі розвитку, в тому числі, і музеїв в Україні, запропоновано в роботі [5].

Однак, незважаючи на значний науковий доробок в сфері розвитку музейного туризму України, практичні аспекти щодо напрямів удосконалення

пропонованих музеями послуг все ще залишаються недостатньо дослідженими. Це і визначило вибір теми, мети та завдань даної кваліфікаційної роботи.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є удосконалення екскурсійної діяльності музею шляхом диверсифікації екскурсійних послуг, впровадження нових технологічних підходів до створення екскурсійних програм та обґрунтування їх економічної доцільності на прикладі КП «Музей історії Дніпра» ДМР. Для досягнення поставленої мети в роботі було поставлено такі завдання:

- проаналізувати організаційну структуру та ресурсне забезпечення музею;

- визначити поточний стан екскурсійних програм та їх відповідність потребам відвідувачів;

- розробити напрями диверсифікації екскурсійних послуг з урахуванням сучасних тенденцій та потреб різних категорій відвідувачів;

- описати технологічний процес створення нової екскурсійної програми «Історичне серце Дніпра»;

- обґрунтувати економічну доцільність впровадження оновлених екскурсійних програм.

Об'єкт дослідження – процес надання екскурсійних послуг в музеї.

Предмет дослідження – напрями удосконалення екскурсійної програми музею з метою диверсифікації послуг.

Методи дослідження. У процесі написання кваліфікаційної роботи були використані такі методи: критичний, статистичний та порівняльний аналіз – для комплексної організаційно-економічної характеристики КП «Музей історії Дніпра»; факторний аналіз – при обґрунтуванні складових екскурсійної програми «Історичне серце Дніпра», метод структурно-логічного узагальнення, статистичних групувань, графічний метод – для обґрунтування напрямів диверсифікації екскурсійних послуг з урахуванням сучасних тенденцій та потреб різних категорій відвідувачів.

Інформаційна база. Інформаційну базу дослідження склали дані статистичних та аналітичних звітів, нормативно-правові акти, офіційні туристичні веб-ресурси музеїв України та Європи, а також наукові дослідження провідних вчених у сфері музеєзнавства.

Практична цінність роботи полягає в тому, що автором розроблено та економічно обґрунтовано нову екскурсійну програму «Історичне серце Дніпра».

Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження апробовані на Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні тренди, реалії і перспективи розвитку туризму та готельно-ресторанної справи», Хмельницький – Меджибіж, 23-24 травня 2024 року за темою «Роль музеїв у формуванні бренду міста (на прикладі музею історії Дніпра)»; II Міжнародній науково-практичній конференції «Відновлення України та її регіонів в контексті глобальних трендів: управління, адміністрування та забезпечення», Запоріжжя, 23-24 травня 2024 р. за темою «Технологічний процес створення екскурсійної програми «Історичне серце Дніпра».

Структура та обсяг роботи. Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 43 сторінках. Робота містить 7 таблиць та 10 рисунків, два додатки. Список використаних джерел включає 23 найменування.

РОЗДІЛ 1

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КП «МУЗЕЙ ІСТОРІЇ ДНІПРА» ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

1.1. Організаційна характеристика КП «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради

Комунальне підприємство «Музей історії Дніпра» (логотип наведено на рис. 1.1) є однією з ключових культурних установ міста Дніпра. Логотип Музею історії Дніпра є сучасним і символічним, він відображає основні цінності та місію закладу, а також привертає увагу відвідувачів. На логотипі зображено стилізовану пірамідальну форму, що складається з двох трикутників різних відтінків синього кольору.

Два трикутники символізують баланс і гармонію між минулим та сучасним. Світліший трикутник може символізувати новітні технології та сучасні досягнення, тоді як темніший – історичну спадщину та культурні традиції. Використання синього кольору асоціюється з рікою Дніпро, яка є важливою частиною історії та життя міста. Синій колір також символізує надійність, спокій та стабільність. Текст логотипу виконаний у сучасному, легкому для читання шрифті, що підкреслює доступність та відкритість музею до відвідувачів різного віку та інтересів.

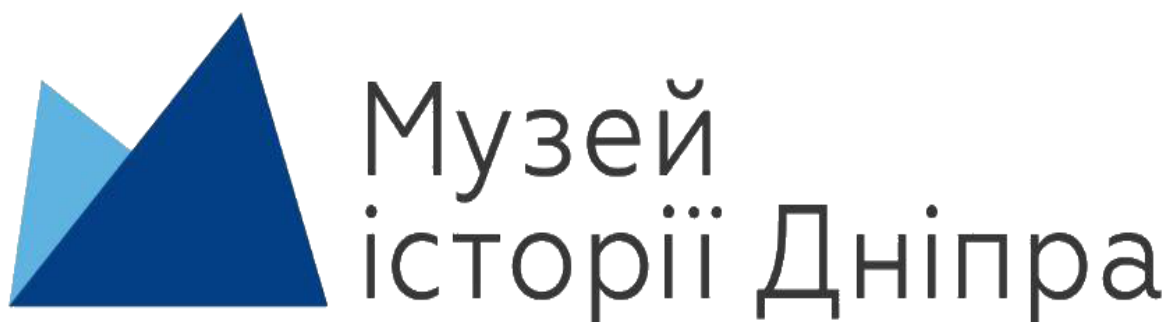

Рисунок 1.1 – Логотип музею

Логотип ефективно доносить основні меседжі музею, поєднуючи візуальні елементи, які символізують історичну спадщину, сучасний розвиток та географічне розташування Дніпра.

Музей історії Дніпра було засновано 15 травня 2021 році. З того часу він став важливим культурним центром, що популяризує історію та традиції міста [24]. Основна мета музею полягає у збереженні та популяризації історичних цінностей Дніпра [16]. Його визначною особливістю є не лише збереження історичних артефактів, але й активна роль у формуванні ідентичності та свідомості місцевої спільноти. Місія Музею історії Дніпра полягає у збереженні, дослідженні та популяризації багатозарової історії міста Дніпра, щоб зберегти спадщину минулих поколінь та передати її майбутнім поколінням. Ця місія визначає стратегічні цілі та пріоритети розвитку музею, спрямовані на створення освітнього, культурного та наукового середовища для громади.

Основні функції даного музею згідно із установчими документами, полягають у наступному:

1. Збереження та дослідження історичної спадщини: музей відповідає за збереження та наукове дослідження архівних документів, артефактів та історичних матеріалів, які відображають історію та культуру міста. Ця діяльність допомагає зберегти та відтворити образ минулих епох для сучасного покоління.

2. Організація виставок та заходів: музей регулярно проводить тематичні виставки, лекції, семінари та культурні заходи з метою підвищення інтересу громадськості до історії та культури міста. Ці заходи створюють можливість для взаємодії відвідувачів з історичними матеріалами та стимулюють обмін знаннями та думками.

3. Освітні програми: музей співпрацює з освітніми установами для організації освітніх програм, які сприяють підвищенню рівня освіти та усвідомленню історичної спадщини серед учнів та студентів. Ці програми

створюють можливість для навчання та дослідження історії в інтерактивній та захоплюючій формі.

4. Маркетинг та розвиток: музей активно веде маркетингову діяльність та рекламні кампанії для просування своїх послуг та залучення нових відвідувачів. Також він постійно працює над розвитком та вдосконаленням своєї діяльності, шукаючи нові шляхи привертання уваги громадськості та підвищення якості обслуговування.

Директор музею – Олександра Миколаївна Бірюкова, вона відповідає за стратегічне керівництво та розвиток музею, спрямовуючи зусилля колективу на досягнення поставлених цілей. На рис. 1.2 наведено організаційну структуру підприємства.

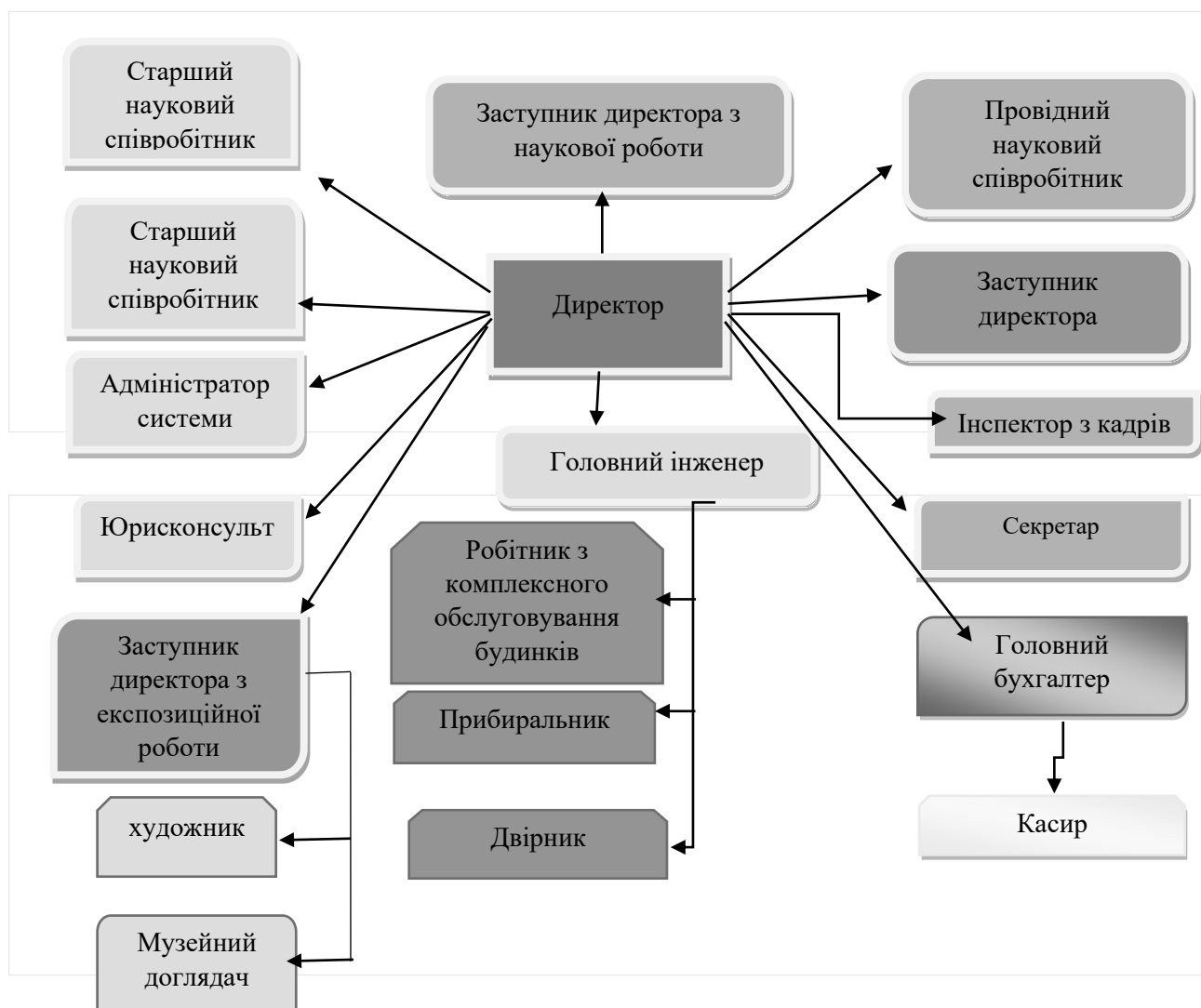

Рисунок 1.2 – Організаційна структура музею історії Дніпра

Джерело: [13]

Музей історії Дніпра активно співпрацює з іншими культурними установами, науковими центрами, місцевими та міжнародними партнерами з метою обміну досвідом, організації спільних проектів та програм. Ця співпраця допомагає розширювати горизонти музею, залучаючи нові ідеї, ресурси та підтримку з інших організацій.

Історія міста Дніпра, як історія багатьох міст України, датується давніми часами. Знахідка археологічних решток та артефактів свідчить про те, що ці території були заселені вже в давні часи. За століття місто зазнавало періодичних змін, відображаючи епохи та цивілізації, що вплинули на його розвиток. Засноване в князівські часи, перетворене під час імперії Золотої Орди, історична Дніпропетровська кріпость свідчить про значення міста у середньовічні періоди. З появою промислового періоду у 19-20 століттях, місто перетворилося у великий промисловий та культурний центр України. Зростання індустріалізації та розвиток промислового комплексу міста призвели до формування нових соціальних та культурних потреб серед мешканців. Це створило потребу у відтворенні та збереженні історичної спадщини міста, щоб зберегти пам'ять про його минуле та сприяти формуванню національної свідомості.

Місцева громада та влада виявили глибокий інтерес до збереження культурної спадщини міста і відчували необхідність у створенні музею, який став би центром збереження та вивчення історії Дніпра. Вони відзначили, що музей стане не лише місцем зустрічі для мешканців та гостей міста, але й освітньо-культурним центром, який сприятиме підвищенню культурного рівня населення та залученню уваги до історії міста.

Таким чином, внесок місцевої громади та влади полягав у створенні не лише фізичного приміщення музею, але й у формуванні концепції та місії музею, розробці експозицій та освітніх програм. Їхня підтримка стала ключовим фактором у втіленні ідеї про створення музею, що відображає історію та культурність міста Дніпра.

Музей історії Дніпра відіграє важливу роль у формуванні ідентичності та

свідомості місцевої спільноти. Шляхом збереження та популяризації історичної спадщини міста він сприяє зміцненню почуття гордості за своє місце проживання та підвищенню культурного рівня мешканців

Порівняльний аналіз Музею історії Дніпра з іншими музеями, як в Україні, так і за кордоном, відкриває цікаві перспективи для вивчення його особливостей та можливостей для вдосконалення. Україна має багату історію та культурну спадщину, тому порівняти Музей історії Дніпра з іншими українськими музеями може розкрити унікальні риси кожного з них та показати, що саме робить кожен музей унікальним. Музей історії Дніпра має свої особливості порівняно з іншими музеями України. Наприклад, київський музей надає більший акцент на інтерактивні технології [2]. Проте, музеї Львова та Одеси більше орієнтуються на традиційні форми експозицій [3, 7].

Порівнявши Музей історії Дніпра з аналогічними музеями за кордоном, можна виявити світові стандарти та тренди в музейній справі, які можуть бути застосовані і впроваджені у роботі музею в Дніпрі. Наприклад, деякі музеї за кордоном успішно використовують інтерактивні технології та віртуальну реальність для залучення відвідувачів та підвищення їхньої зацікавленості до історії та культури.

Використання найкращих практик інших музеїв може стати важливим джерелом натхнення та ідей для подальшого розвитку Музею історії Дніпра. Це може включати в себе прийоми організації виставок, проведення освітніх заходів та впровадження інноваційних технологій для залучення відвідувачів. Ретельне вивчення досвіду інших музеїв допоможе знайти оптимальні рішення для подальшого розвитку та вдосконалення роботи Музею історії Дніпра, щоб він став ще більш привабливим та цікавим для відвідувачів.

Для оцінки конкурентної позиції КП «Музей історії Дніпра» доцільно порівняти його з Музеєм історії Києва (рис. 1.3). Це дозволить проаналізувати, наскільки наш музей відповідає рівню інших провідних музеїв України, і які напрями розвитку можуть бути корисними.

Рисунок 1.3 – Музейно-виставковий центр «Музей історії Києва», м. Київ

Джерело: [19]

Музей історії Києва має значну перевагу в часі свого існування (1979 рік) і, відповідно, більш розвинену базу історичних артефактів. Проте Музей історії Дніпра має можливість активно розвиватися, залучаючи нові експонати через співпрацю з іншими музеями та археологічними експедиціями.

Обидва музеї використовують сучасні технології, але Музей історії Києва значно випереджає у впровадженні віртуальної реальності та онлайн-екскурсій. Музей історії Дніпра може орієнтуватися на ці приклади для залучення більшої аудиторії, зокрема молоді. Освітні програми є важливим аспектом діяльності обох музеїв. Розширення програм у Музеї історії Дніпра, включаючи інтерактивні заняття та співпрацю з освітніми установами, може значно підвищити його популярність і користь для громади.

Музей історії Києва активно використовує різноманітні канали для просування своїх послуг. Музей історії Дніпра може посилити свою маркетингову стратегію, зокрема за допомогою соціальних медіа, щоб привернути увагу до своїх заходів та нових експозицій.

Для порівняння музею історії Дніпра із іншими музеями Європи, було обрано Музей Вікторії та Альберта (V&A) в Лондоні (Велика Британія) та

Музей Ван Гога в Амстердамі (Нідерланди). Ці музеї мають високий рівень відвідуваності, якісні колекції. Вони можуть слугувати хорошими прикладами для аналізу того, як можна покращити і розвивати Музей історії Дніпра.

Музей Вікторії та Альберта (V&A), Лондон, Велика Британія заснований у 1852 році. V&A є одним з провідних світових музеїв декоративного мистецтва і дизайну. Музей пропонує відвідувачам колекцію понад 2,3 мільйона об'єктів, що охоплюють 5000 років людської творчості. Розташований в історичному районі Лондона, який приваблює туристів з усього світу (рис. 1.4).

Рисунок 1.4 – Музей Вікторії та Альберта, м. Лондон

Джерело: [14]

Фінансування музею складається з державних субсидій, спонсорських коштів, а також доходів від продажу квитків на спеціальні виставки та благодійних пожертв. В 2022 році музей мав понад 2,5 мільйона відвідувачів, що свідчить про його популярність. Доходи музею також підтримуються через продаж сувенірів, книг, та інші комерційні ініціативи. Бюджет музею складає близько 150 мільйонів фунтів стерлінгів у 2022 році, а персонал налічує понад 800 співробітників. Вхід до музею безкоштовний для постійної колекції,

платний для тимчасових виставок.

V&A має значно більший бюджет і масштаб діяльності, ніж Музей історії Дніпра, що дозволяє йому підтримувати різноманітні виставки і заходи. Висока відвідуваність та розташування у глобальному культурному центрі сприяють фінансовій стабільності V&A. Музей Дніпра може взяти на озброєння практику проведення спеціальних виставок та заходів для збільшення відвідуваності і доходів.

Інший музей – Музей Ван Гога (Амстердам, Нідерланди) відкритий у 1973 році, музей присвячений життю і творчості Вінсента Ван Гога. Музей зберігає найбільшу у світі колекцію робіт Ван Гога, включаючи близько 200 картин і 500 малюнків (рис 1.5).

Рисунок 1.5 – Музей Ван Гога, м. Амстердам

Джерело: [14]

Музей розташований в культурному кварталі Амстердама, поруч з іншими великими музеями, фінансується через продаж квитків, сувенірів, приватні спонсорства та державну підтримку. В 2022 році музей відвідали понад 2,1 мільйона людей, що є важливим джерелом доходу. Продаж сувенірів та товарів, пов'язаних з Ван Гогом, становить значну частину доходів. Бюджет

музею склав близько 60 мільйонів євро у 2022 році. Персонал: приблизно 250 співробітників. Вхід платний для всіх відвідувачів, крім певних пільгових категорій.

Музей Ван Гога зосереджений на одному відомому художнику, що створює унікальний бренд і приваблює численних відвідувачів з усього світу. Музей історії Дніпра може розглянути можливість створення спеціалізованих виставок, присвячених окремим важливим подіям або особам, щоб збільшити інтерес і відвідуваність. Фінансово, музей Ван Гога значно переважає, але Дніпровський музей може вивчити їхній досвід щодо комерційних ініціатив, таких як продаж сувенірів і тематичних товарів.

Отже, музей історії Дніпра може запозичити ідеї з успішного досвіду закордонних музеїв і розробити спеціальні виставки, присвячені окремим важливим історичним подіям або відомим особам міста. Підвищення комерційної активності через розширення асортименту сувенірів і товарів, пов'язаних з історією Дніпра, може збільшити дохід музею, як це зроблено в музеї Ван Гога. Організація тимчасових виставок і культурних заходів, які будуть цікаві не лише місцевим жителям, але й туристам, як це практикує V&A. Досвід музеїв V&A та Ван Гога показує, що диверсифікація джерел доходів (квитки, спонсорства, продаж товарів) є ключовою для фінансової стійкості.

Музей історії Дніпра планує продовжувати свою роботу збереження, дослідження та популяризації історії міста. Основними викликами для музею є недостатнє фінансування та конкуренція з іншими культурними закладами [15]. Проте є великі перспективи для зростання, зокрема через залучення нових відвідувачів та розвиток туризму [22]. Зокрема, він прагне розширити свої експозиції, розвивати освітні програми та залучати нових відвідувачів.

Музей історії Дніпра займає важливе місце у формуванні ідентичності та свідомості місцевої спільноти. Шляхом збереження та популяризації історичної спадщини міста він не лише зміцнює почуття гордості за місце проживання, але й активно сприяє культурному та інтелектуальному розвитку мешканців. Історичні експозиції та освітні програми музею дозволяють глибше осмислити

минуле міста та його вплив на сучасність. Крім того, музей активно взаємодіє з громадськістю через організацію культурних заходів, лекцій та дискусійних панелей, що розширює спектр інтересів та сприяє формуванню культурної обізнаності серед місцевого населення.

Одним із стратегічних напрямків розвитку музею є посилення освітньої діяльності та розширення екскурсійних програм. Подвоєння обсягу освітніх заходів дозволить музею привернути більше уваги школярів, студентів та педагогічних працівників до вивчення історії міста через цікаві та пізнавальні форми. Розширення екскурсійних програм забезпечить більш широкий доступ до музейних колекцій та експозицій для різних категорій відвідувачів. Музей планує розробити нові тематичні маршрути, які охоплять різні аспекти історії міста та його культурного розвитку.

Для залучення молоді до культурного життя міста, музей планує розширити програму освітніх заходів для школярів та студентів. Проведення спеціалізованих уроків та майстер-класів з історії міста допоможе створити цікаву та змістовну альтернативу вільному часу для молоді. Також планується розвиток власної молодіжної платформи для обміну ідеями та створення власних проектів, що стимулюватиме активну участь молоді у культурному житті міста.

Музей планує активізувати співпрацю з місцевими навчальними закладами, культурними центрами, а також з підприємствами та бізнес-структурами міста. Це дозволить розширити аудиторію відвідувачів, залучити нові ресурси для реалізації проектів та спільно працювати над розвитком культурної інфраструктури міста.

Розвиток культурного туризму. Музей планує активніше працювати над розвитком культурного туризму в регіоні. Розширення інформаційної бази та рекламних кампаній націлені на привертання туристів з інших регіонів України та з-за кордону. Музей планує активно використовувати засоби масової інформації та соціальні мережі для популяризації своєї діяльності. Регулярні публікації у місцевих та національних ЗМІ, а також активна присутність в

соціальних мережах дозволять музею привернути увагу широкого загалу та залучити нових відвідувачів. З метою доступності для різних категорій відвідувачів, музей планує розвивати віртуальні тури та онлайн-платформи, які дозволять відвідувачам досліджувати експозиції та експонати дистанційно. Це особливо важливо в умовах пандемії та обмежень на масові заходи.

Музей також планує розвивати програми волонтерства та стажування, що дозволить залучити молодь до активної участі у музейній роботі. Це не лише надасть можливість молодим людям отримати додатковий досвід та навички, але й збільшить ефективність роботи музею шляхом залучення нових ідей та перспектив.

Збереження та дослідження історичної спадщини є однією з ключових функцій музею. Він відповідає за збереження та наукове дослідження архівних документів, артефактів та історичних матеріалів, які відображають історію та культуру міста. Крім того, музей організовує регулярні виставки, лекції та семінари з метою підвищення інтересу громадськості до історії та культури міста. Комунальне підприємство також активно веде маркетингову діяльність та рекламні кампанії для просування своїх послуг та залучення нових відвідувачів. Його керівництво, очолюване директором Олександрою Миколаївною Бірюковою, працює над розвитком та вдосконаленням музейної діяльності. Музей історії Дніпра активно співпрацює з іншими культурними установами, науковими центрами та місцевими та міжнародними партнерами з метою обміну досвідом та організації спільних проєктів. Ця співпраця сприяє розширенню інформаційного та культурного обміну та зближенню різних культурних середовищ.

Роль та внесок Комунального підприємства «Музей історії Дніпра» в розвиток культурного життя міста необхідно підкреслити більш детально. Перш за все, музей є не лише зберігачем історичної спадщини міста, але й активним учасником її дослідження. Завдяки науковим дослідженням, проведеним співробітниками музею, вивчаються різні аспекти історії Дніпра, від найдавніших часів до сучасності. Це допомагає краще зрозуміти історичний

шлях міста, його розвиток, культурні та соціальні зміни.

У своїй діяльності музей акцентує увагу не лише на статичних експозиціях, але й на інтерактивних формах представлення інформації. Відвідувачі мають можливість брати участь у різних майстер-класах, історичних іграх, де вони можуть активно взаємодіяти з експонатами та отримувати нові знання. Окрім того, музей активно співпрацює з місцевими та міжнародними партнерами, що дозволяє залучати до роботи нові ідеї, ресурси та знання. Це робить діяльність музею більш динамічною та різноманітною.

У своїх перспективах розвитку музей може звернутися до розширення своїх експозицій, впровадження нових технологій у музейну діяльність, розробки інтерактивних програм для відвідувачів різного віку та збільшення кількості освітніх заходів, спрямованих на підвищення культурного рівня містян.

1.2. Аналіз ресурсного забезпечення екскурсійних програм КП «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради

Музей історії Дніпра знаходиться у самому серці міста, за адресою вулиця Воскресенська, 14. Видатне приміщення музею є справжньою історичною перлиною міста, представляючи собою архітектурний ансамбль, який миттєво привертає увагу своїм вишуканим зовнішнім виглядом (рис. 1.6).

Рисунок 1.6 – Історичний вигляд будівлі музею історії Дніпра

Джерело: [13]

Це місце стало важливим центром культурного життя міста та надійною опорою для збереження й відтворення його історії. Приміщення музею складається з різноманітних виставкових залів, які вміщують унікальні колекції артефактів та історичних матеріалів. Кожен зал індивідуально оформлений та має свою тематику, що дозволяє відвідувачам відчувати дух певного історичного періоду міста Дніпра.

Інфраструктура та приміщення музею відіграють критичну роль у створенні комфортних умов для відвідувачів та забезпеченні належного зберігання та експонування цінних артефактів. Благополучне розташування на вулиці Воскресенській надає легкість доступу до музею для всіх бажаючих поглибити своє знання про історію міста. Крім того, архітектурний ансамбль приміщень музею, який є визначним історичним спадком, додає йому неповторного шарму та вишуканості.

У музеї присутні різні виставкові зали, наприклад інтерактивна зала під назвою «Дніпро, мости, пороги» (рис. 1.7) та ще дуже багато подібних зал кожна з яких вражає своєю унікальністю та глибиною. Це дає можливість створювати різноманітні та захоплюючі експозиції, які привертають увагу відвідувачів. Більше того, інфраструктура музею має бути пристосована для проведення різноманітних заходів, від лекцій та семінарів до майстер-класів та культурних подій.

Рисунок 1.7 – Експозиція «Дніпро, мости, пороги» в музеї історії Дніпра

Джерело: [13]

Зберігання та обробка експонатів є предметом особливої уваги та вимагає спеціалізованих умов. Музей володіє значними збірками аутентичних предметів, документів, фотографій та картин, які використовуються для створення експозицій та організації екскурсійних програм. Ці матеріали потребують належного зберігання, контролю вологості та температури, щоб забезпечити їх довговічність та збереження.

Музей розташований у приміщенні, яке служить не лише місцем для експозицій, але й символом історії міста. Архітектурний ансамбль приміщень привертає увагу своїм вишуканим зовнішнім виглядом, а внутрішнє оформлення здатне перенести відвідувача у різні історичні періоди. Музей пропонує різноманітні експозиції, що охоплюють різні періоди історії міста. Важливим аспектом є інтерактивні виставки, які дозволяють відвідувачам глибше зануритися у минуле [18]. Ці експонати є свідченням історії міста та дозволяють відвідувачам поглибити своє знання про минуле Дніпра.

Музей використовує сучасні технології для підтримки екскурсійних програм. Мультимедійні системи, інтерактивні дисплеї та віртуальні технології допомагають створювати захопливі та незабутні враження для відвідувачів. Ці технічні засоби дозволяють відтворювати історичні події, створювати віртуальні мандрівки та розширювати можливості освітніх програм (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Матеріально-технічна база музею історії Дніпра

Назва ресурсу	Кількість	Стан
Виставкові зали	5	Добрий
Проектори	3	Відмінний
Мультимедійні гіді	10	Відмінний
Музейні експонати	1000+	Задовільний

Джерело: складено автором за даними [10]

Одним із ключових ресурсів музею є кваліфікований персонал. Гіді, куратори, наукові працівники та адміністративний персонал забезпечують

високий рівень обслуговування та надають інформаційну підтримку для відвідувачів. Їхні знання та професійна підготовка є важливими складовими успішної роботи музею.

Основним джерелом фінансування музею є міський бюджет, а також різноманітні державні та приватні гранти [20]. Музей також активно співпрацює з місцевими бізнесами, які надають спонсорську підтримку [9]. Ці кошти використовуються на підтримку і розвиток експозицій, технічне забезпечення та заробітну плату персоналу.

Фінансове забезпечення музею відбувається за рахунок фінансування від Дніпровської міської ради та інших джерел. За останні чотири роки музей історії Дніпра демонструє стабільний ріст доходів. Проте витрати значно перевищують доходи, що призводить до збиткової діяльності [12, 14, 23]. Основні джерела доходів включають продаж квитків, спонсорські внески та гранти [5, 10]. У табл. 1.2 наведено ключові показники звіту про фінансові результати за останні чотири роки.

Таблиця 1.2 – Показники звіту про фінансові результати музею історії Дніпра за період 2020-2023 рр.

Рік	Назва статті балансу	Значення, тис. грн
2020	Разом доходи	67.2
	Разом витрати	(2723.9)
	Чистий прибуток збиток	-2656.7
2021	Разом доходи	5134.4
	Разом витрати	(5224.3)
	Чистий прибуток збиток	-89.9
2022	Разом доходи	6936.6
	Разом витрати	(9786.4)
	Чистий прибуток збиток	-2849.8
2023	Разом доходи	7513.0
	Разом витрати	(7518.7)
	Чистий прибуток збиток	-5.7

Джерело: складено автором за даними [10]

Виходячи з наведених даних, за останні чотири роки КП «Музей історії

Дніпра» несе постійні збитки. В 2020 році музей отримав доходи у розмірі 67.2 тис. грн, що є значно менше порівняно з витратами в 2723.9 тис. грн. Чистий збиток склав 2656.7 тис. грн, що свідчить про значні фінансові труднощі. В 2021 році доходи зросли до 5134.4 тис. грн, однак витрати теж зросли до 5224.3 тис. грн. Чистий збиток скоротився до 89.9 тис. грн, що свідчить про покращення управління витратами, але музей все ще є збитковим. В 2022 році доходи знову зросли до 6936.6 тис. грн, але витрати також зросли до 9786.4 тис. грн. Чистий збиток зріс до 2849.8 тис. грн, що вказує на серйозні фінансові проблеми, які музей не зміг вирішити.

Незважаючи на фінансові збитки (рис 1.8), існування музею має кілька важливих аспектів, які мають бути висвітлені окремо.

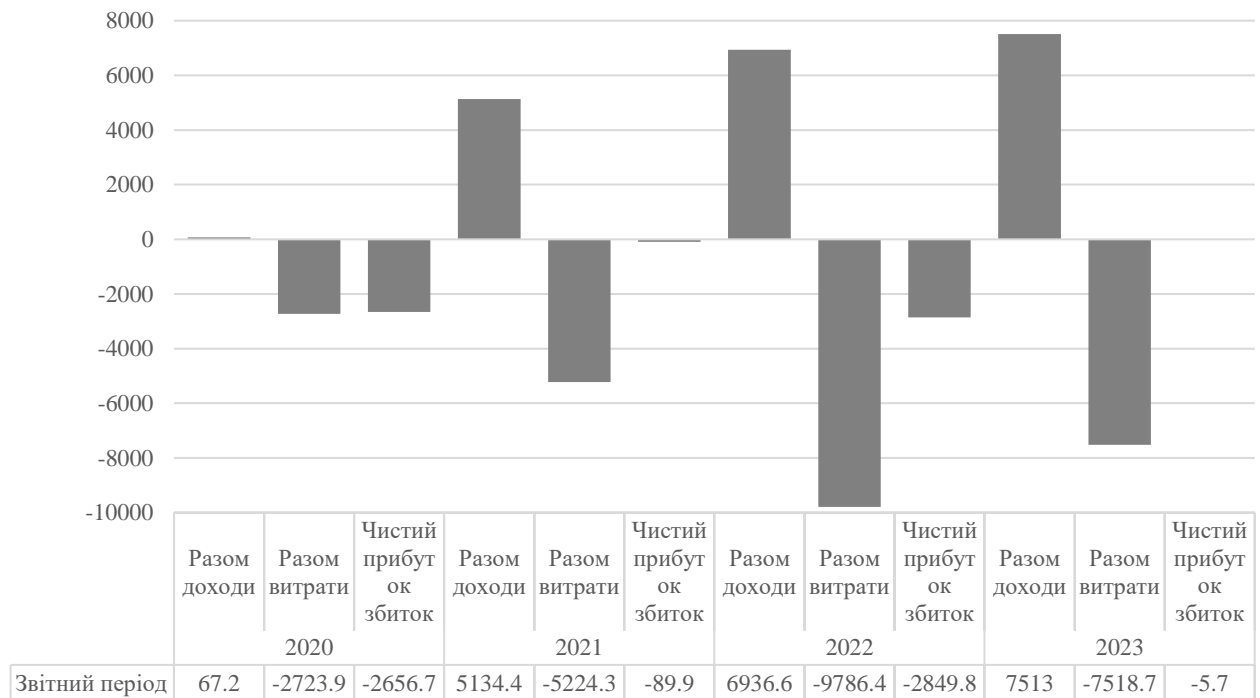

Рисунок 1.8 – Динаміка фінансових результатів музею історії Дніпра за 2020-2023 рр.

Джерело: складено автором

В 2023 році чистий збиток скоротився до 5.7 тис. грн, що є найкращим показником за останні чотири роки і може вказувати на те, що музей наближається до фінансової стабільності. Сьогодні музей активно просуває свої екскурсійні програми через різноманітні маркетингові канали, включаючи

соціальні медіа, веб-сайт, рекламні брошури та партнерські угоди з іншими культурними установами та туристичними агентствами. Це допомагає залучати нових відвідувачів та підтримувати інтерес до музейних експозицій.

Маркетинг та реклама допомагають музею привертати увагу відвідувачів та популяризувати його екскурсійні програми. Активна просування через різноманітні маркетингові канали, включаючи соціальні медіа, веб-сайт, рекламні брошури та партнерські угоди, є важливим елементом залучення аудиторії.

Активна співпраця з меценатами та благодійними фондами є ключовим аспектом забезпечення фінансування для музею. Меценатство може приймати різні форми, включаючи фінансову підтримку, надання послуг та матеріальних ресурсів, а також сприяння в організації заходів та акцій. Меценати можуть бути як приватними особами, так і компаніями, які підтримують музейну діяльність через свої благодійні внески та спонсорські програми. Важливо підтримувати взаємовигідні відносини з меценатами та забезпечувати їм належну вдячність та визнання за їхню підтримку.

Створення спеціальних туристичних пакетів та екскурсійних програм для відвідувачів з інших міст та країн може стати додатковим джерелом доходу та привернути нову аудиторію до музею. Партнерство з туристичними агентствами та готелями може допомогти просувати ці програми та привертати більше туристів до музею. Крім того, реклама через туристичні платформи та соціальні мережі може забезпечити більшу видимість для музею серед міжнародної аудиторії.

Організація ярмарків та виставок робіт місцевих майстрів та ремісників у приміщенні музею може стати додатковим джерелом доходу та сприяти розвитку місцевої культурної спільноти. Це не лише стимулює інтерес до музею, а й підтримує та просуває місцеві традиції мистецтва та ремесел. Музей може виступати як платформа для продажу та виставлення робіт ремісників, забезпечуючи їм можливість просувати свої творіння серед відвідувачів та туристів.

Розвиток музейного магазину з унікальними сувенірами, книгами та іншими товаровими позиціями може стати додатковим джерелом доходу для музею. Крім того, відкриття кафе або кав'ярні на території музею може привернути більше відвідувачів та створити додаткову зручність для гостей, які хочуть провести більше часу на музейному майданчику. Розробка цілеспрямованих рекламних кампаній та маркетингових заходів може допомогти привернути увагу до музею та його подій. Використання різноманітних маркетингових каналів, таких як соціальні медіа, веб-сайт, рекламні брошури, партнерські угоди з іншими культурними установами та туристичними агентствами, дозволяє музею максимально розкрити свій потенціал та залучити нових відвідувачів.

Загальною метою всіх цих заходів є забезпечення стабільного фінансового, людського та технічного ресурсного забезпечення музею, що дозволить йому успішно виконувати свою місію, привертати відвідувачів та сприяти розвитку культурного життя міста. Зважаючи на важливість ресурсного забезпечення для успішної роботи музею, розглянемо додаткові аспекти цього питання.

Одним з ключових аспектів ресурсного забезпечення є фінансування. Забезпечення стабільного та достатнього фінансування дозволяє музею здійснювати свою діяльність на високому рівні. Отримані кошти використовуються на підтримку експозицій, збереження артефактів, оплату праці персоналу, покращення інфраструктури та розвиток нових екскурсійних програм. Важливо мати стабільне джерело фінансування, щоб забезпечити контингентність і ефективність роботи музею у довгостроковій перспективі.

Окрім традиційного фінансування від місцевих органів влади, музей також може залучати фінансові ресурси через різноманітні проекти та спонсорські програми. Співпраця з приватними компаніями, благодійними фондами та меценатами може призвести до залучення додаткових коштів на підтримку конкретних проектів чи ініціатив, а також підвищити рівень громадської підтримки музею.

Підтримка та розвиток кадрового потенціалу є ще одним важливим аспектом ресурсного забезпечення. Постійне підвищення кваліфікації персоналу, організація тренінгів та семінарів, розвиток кар'єрних можливостей для працівників - все це сприяє підвищенню ефективності роботи музею та підтримує його конкурентоспроможність на ринку культурних послуг. Управління ресурсами музею також включає в себе раціональне використання матеріальних та фінансових ресурсів. Ефективне планування бюджету, оптимізація витрат, контроль за витратами – це всі складові успішного фінансового управління, які дозволяють музею здійснювати свою діяльність ефективно та результативно.

Крім того, розвиток партнерських відносин з іншими культурними установами, місцевими громадськими організаціями, науковими установами та бізнес-структурами є важливим аспектом ресурсного забезпечення. Співпраця з іншими установами може сприяти обміну досвідом, реалізації спільних проектів та програм, а також залученню додаткових ресурсів для розвитку музею. Отже, ефективне ресурсне забезпечення є важливою передумовою успішної роботи музею. Забезпечення фінансових, матеріальних та кадрових ресурсів дозволяє музею реалізовувати свою місію та завдання, забезпечуючи якісні послуги для відвідувачів та сприяючи розвитку культурної спільноти.

Загальна організаційна характеристика КП «Музей історії Дніпра» свідчить про те, що ця установа має не лише великий культурний та історичний потенціал, але й ефективну організаційну структуру та ресурсне забезпечення для реалізації своїх завдань. Робота музею спрямована на збереження і популяризацію історичної спадщини міста Дніпра та надання відвідувачам можливості поглибленого ознайомлення з його культурними цінностями.

1.3. Характеристика споживачів екскурсійних послуг музею

Музей історії Дніпра привертає широкий спектр відвідувачів, від місцевих жителів до міжнародних туристів. Розглянемо різні категорії

споживачів його екскурсійних програм. Музей є важливою атракцією для туристів, які відвідують місто Дніпро. Туристи цікавляться різноманітністю історичних та культурних аспектів міста, його архітектурою, пам'ятниками та традиціями. Для забезпечення комфортного та цікавого перебування туристів музей розробляє спеціальні екскурсійні програми, які включають оглядові екскурсії, інтерактивні майстер-класи та інші заходи.

Місцеві жителі є важливою аудиторією музею. Вони цікавляться вивченням історії свого міста, зокрема, подіями, які вплинули на його розвиток. Музей надає різноманітні програми для місцевих жителів, такі як лекції, виставки та інтерактивні заходи, що допомагають поглибити їхні знання про історію Дніпра та розуміння його значення.

Музей активно проводить екскурсії та освітні програми для відвідувачів різного віку. Особливий акцент робиться на роботі з молоддю та школярами [21]. Він пропонує освітні програми, спеціально розроблені для різних вікових груп, які допомагають учням зрозуміти історичні події та процеси, які вплинули на становлення міста. Такі програми можуть включати в себе екскурсії, лекції від істориків та археологів, а також інтерактивні заняття (рис. 1.9).

Рисунок 1.9 – Безкоштовна виставка для учнів в музеї історії Дніпра

Джерело: [13]

Музей є цінним ресурсом для наукових досліджень та досліджень в галузі

історії та культурної спадщини. Науковці та дослідники можуть використовувати архівні матеріали, експонати та ресурси музею для проведення своїх досліджень. Вони також можуть брати участь у спеціальних наукових програмах та конференціях, організованих музеєм. Музей відкритий для всіх шарів суспільства, включаючи представників різних соціальних, етнічних та культурних груп. Він створює атмосферу відкритості та доступності, щоб кожен міг відчути себе частиною історії міста.

Різноманітність аудиторії музею підкреслює його значення як центру культурної та освітньої діяльності (табл. 1.3). Напрямки розвитку екскурсійних програм музею повинні враховувати потреби різних категорій відвідувачів та сприяти розширенню їхнього культурного кругозору та розвитку пізнавальних інтересів.

Таблиця 1.3 – Демографічні характеристики відвідувачів Музею історії Дніпра

Вік	Відсоток відвідувачів	Освіта	Частота відвідувань
до 21	27%	Учнівська та студентська молодь	Переважаю двічі на рік
21-35	11%	Вища	Переважаю раз на рік
36-60	24%	Вища	Переважаю двічі на рік
60+	38%	Середня, вища	Більше 4 разів на рік

Джерело: складено автором за даними [13]

Музей історії Дніпра також привертає увагу групових відвідувачів, які прибувають на організовані екскурсії або заходи. Це можуть бути шкільні екскурсії, корпоративні заходи, туристичні групи або організовані заходи для спеціалізованих організацій. Музей розробляє спеціальні програми та послуги, щоб забезпечити зручне та пізнавальне відвідування для таких груп, включаючи групові екскурсії, спеціальні інтерактивні заходи та можливості для організації культурних заходів.

Музей є цінним ресурсом для мистецьких та культурних спеціалістів, таких як художники, куратори, історики мистецтва та культурні антропологи.

Вони можуть використовувати музей як джерело натхнення, дослідження та співпраці для створення нових творів мистецтва, організації виставок або проведення наукових досліджень. Музей надає таким спеціалістам можливість отримати доступ до своїх колекцій та ресурсів для розвитку їхньої творчості та професійного зростання.

Серед відвідувачів музею є багато людей, які мають загальний інтерес до історії та культури, але не є професіоналами в цій галузі. Це можуть бути аматори-історики, колекціонери антикваріату, студенти гуманітарних спеціальностей або просто люди, які цікавляться вивченням минулого. Музей надає таким відвідувачам можливість вивчати історію та культуру міста через свої експозиції, виставки та освітні програми, що створює стимул для постійного розвитку їхнього інтелектуального та культурного рівня.

Музей також привертає увагу медіа-представників та дослідницьких груп, які цікавляться створенням відеоматеріалів, книг, статей або наукових досліджень про історію та культуру міста. Вони можуть отримати доступ до музейних колекцій, експонатів та експертів для отримання інформації та матеріалів для своїх проєктів. Така співпраця сприяє популяризації музейних колекцій та просуванню історичних та культурних цінностей міста через різноманітні медіа-канали.

РОЗДІЛ 2

УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКСКУРСІЙНОЇ ПРОГРАМИ НА ПРИКЛАДІ КП «МУЗЕЙ ІСТОРІЇ ДНІПРА» ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

2.1. Напрями диверсифікації екскурсійних послуг КП «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради

У рамках постійного розвитку та вдосконалення екскурсійних програм, Музей історії Дніпра впроваджує різноманітні напрями диверсифікації екскурсійних послуг, що сприяє привабливості та доступності музейних послуг для різних категорій відвідувачів.

Музей пропонує різноманітні тематичні екскурсії, орієнтовані на різні аспекти історії міста. Ці екскурсії включають оглядові та глибокі вивчення певних періодів або тематичних аспектів історії, таких як промисловість, культура, архітектура тощо.

Також музей розробляє інтерактивні та експериментальні програми, спрямовані на залучення відвідувачів до активної участі у музейних заходах. Ці програми можуть включати ігри, вправи, майстер-класи з ремесел та різноманітні практичні дії, що допомагають глибше зрозуміти представлені експонати та історичні факти.

Окрім того, музей пропонує спеціальні екскурсійні програми, адаптовані до вікових особливостей та інтересів різних груп відвідувачів. Ці заходи можуть включати дитячі та сімейні екскурсії, програми для студентів та молоді, а також екскурсії для пенсіонерів та інших вікових категорій.

Музей співпрацює з іншими музеями, освітніми та культурними установами для розробки спільних екскурсійних програм та заходів. Це дозволяє розширити аудиторію та забезпечити доступність музейних послуг для різних груп відвідувачів. Диверсифікація екскурсійних послуг музею є важливим кроком у привабливості та задоволенні потреб різних категорій відвідувачів. Розширення програмних можливостей та використання сучасних

технологій допомагають зробити екскурсії цікавими, інтерактивними та доступними для всіх. (табл. 2.1)

Таблиця 2.1 – Напрями та заходи щодо диверсифікації послуг Музею історії Дніпра

Назва програми	Мета	Опис заходів	Цільова аудиторія
Тематичні екскурсії	Залучення нових відвідувачів	Екскурсії про історію, архітектуру	Туристи, студенти
Інтерактивні програми	Підвищення інтересу	Майстер-класи, інтерактивні виставки	Діти, молодь
Спеціальні заходи	Соціальна інклюзія	Екскурсії для різних вікових та соціальних груп	Пенсіонери, діти, студенти

Джерело: складено автором

Екологічний туризм: Враховуючи тенденції до збереження природи та екологічного туризму, можливо впровадити програми екскурсій, спрямовані на дослідження природних зон, екологічно чистих ландшафтів та ознайомлення з різноманіттям місцевої флори та фауни.

Культурний обмін: Співпраця з іншими музеями та культурними установами для організації спільних проєктів та обміну експонатами може стати новим напрямком для розвитку екскурсійних програм.

Спортивний туризм: Залучення спортивних заходів, таких як марафони чи спортивні змагання, до екскурсійних програм може привернути увагу спортсменів та любителів активного способу життя.

Інтернаціоналізація: Розробка програм для іноземних туристів, які враховують їхні інтереси, культурні особливості та мовні потреби, може сприяти привертанню нової аудиторії.

Активна взаємодія з місцевими громадами може стати ще одним важливим напрямком розвитку екскурсійних програм. Це може включати організацію спеціальних заходів для мешканців різних районів міста, залучення місцевих активістів та експертів до проведення екскурсій та лекцій. Залучення

громади сприяє формуванню позитивного іміджу музею та підвищенню його ролі у культурному житті міста.

Організація творчих майстер-класів та воркшопів може стати важливим напрямком диверсифікації екскурсійних послуг. Ці заходи можуть включати навчання традиційним ремеслам, художнім технікам, а також сучасним творчим практикам. Участь у таких програмах надає відвідувачам можливість не лише ознайомитися з історією та культурою, а й отримати практичні навички та створити власні витвори мистецтва.

Активна участь у міжнародних грантових програмах та проектах дозволяє музею отримувати додаткове фінансування для реалізації нових ініціатив та вдосконалення існуючих програм. Це може включати організацію міжнародних виставок, участь у наукових конференціях, обмін досвідом з іншими музеями та культурними інституціями по всьому світу. Такі проекти сприяють підвищенню репутації музею на міжнародному рівні та залученню нових аудиторій.

Розробка спеціальних програм для туристів, що відвідують місто, може стати ще одним напрямком розвитку екскурсійних послуг. Це можуть бути тури, які поєднують відвідування музею з іншими туристичними атракціями міста, такими як прогулянки на катері по Дніпру, відвідування історичних пам'яток та місцевих ресторанів. Такі програми сприяють залученню туристів та підвищенню їхньої зацікавленості у культурній спадщині міста.

Музей може розробляти спеціальні освітні програми, спрямовані на школярів та студентів. Це можуть бути інтерактивні уроки історії, наукові семінари, екскурсії, що доповнюють шкільну програму, а також спеціальні заходи, такі як конкурси, олімпіади та проекти, які стимулюють молодь до вивчення історії та культури рідного краю.

Ці напрями можуть допомогти КП «Музей історії Дніпра» розширити свої екскурсійні послуги та привернути більше туристів з різних країн та соціальних груп. Додатково, розробка тематичних екскурсій може стати привабливим напрямком для привернення різних категорій туристів. Такі екскурсії можуть бути присвячені історії міста, його архітектурі, культурним та

археологічним пам'яткам. Для молодших відвідувачів можна розробити інтерактивні методи вивчення історії, які роблять екскурсії більш захопливими та змістовними.

Ці напрями можуть допомогти розширити екскурсійні послуги КП «Музей історії Дніпра» та привернути більше туристів з різних країн та соціальних груп.

Зважаючи на постійну зміну вимог та очікувань туристів, розвиток екскурсійних послуг стає стратегічно важливим завданням для КП «Музей історії Дніпра». Існуючі напрями диверсифікації є лише початковими кроками у напрямку забезпечення різноманітності та цікавості екскурсійних програм. Для досягнення цієї мети, можна розглянути наступні напрями розвитку:

Цифрові технології та віртуальні екскурсії: з поглибленням впровадження цифрових технологій у туризмі, створення віртуальних екскурсійних програм може стати важливим напрямком. Це дозволить відвідувачам з усього світу здійснити віртуальну подорож до історичних місць і пам'яток, що представлені у музеї, зручно та безпечно, використовуючи лише свій смартфон або комп'ютер. Музей історії Дніпра розробляє проєкт для людей з інвалідністю. Заклад подав його до грантової програми «Культура без бар'єрів від Українського культурного фонду ще до повномасштабного вторгнення і лише в травні 2023 року дізнався, що переміг. За планом музей буде оснащений внутрішнім портативним пандусом, мнемосхемою, екскурсійними матеріалами шрифтом Брайля.

Розробка програм, які дають можливість відвідувачам обирати тему, тривалість та інші параметри екскурсій за їхніми індивідуальними вподобаннями, може забезпечити більш гнучке та зручне обслуговування. Розробка спеціальних екскурсій, які поєднують історичні факти з мистецькими виставками та інсталяціями, може привернути як любителів мистецтва, так і історичних ентузіастів. Це інтерактивні інноваційні підходи, що застосовуються у закордонних музеях. Подібні технології ще не реалізовувались в українських музеях. (рис. 2.1).

Рисунок 2.1 – Інтерактивні експозиції музею історії Дніпра

Джерело: [16]

Запровадження програм зі знижками для групових та корпоративних відвідувачів може стимулювати підвищення кількості туристів та приносити додатковий прибуток. Враховуючи зростання інтересу до гастрономічного туризму, організація екскурсій, під час яких відвідувачі можуть смакувати місцеві страви та напої, може стати цікавим додатковим сервісом.

Організація тематичних заходів, фестивалів та конференцій, що об'єднують як місцевих мешканців, так і туристів, може сприяти популяризації музею та збільшенню його впливу на культурне життя міста. Загалом, постійне оновлення та розвиток екскурсійних програм є ключовим чинником для привертання нових відвідувачів та задоволення потреб існуючої аудиторії. При цьому важливо не лише враховувати сучасні тенденції у туризмі, але й активно досліджувати нові можливості та інновації для забезпечення найвищого рівня обслуговування та задоволення потреб відвідувачів.

Різноманітність напрямків диверсифікації екскурсійних послуг КП «Музей історії Дніпра» дозволяє музею активно розвиватися та залишатися

актуальним у культурному житті міста. Впровадження нових технологій, співпраця з міжнародними та місцевими партнерами, активне залучення громади та розвиток освітніх програм сприяють збагаченню музейного досвіду та підвищенню зацікавленості відвідувачів. Це забезпечує не лише збереження історичної спадщини, а й її популяризацію серед широкої аудиторії.

2.2. Технологічний процес створення та економічного обґрунтування екскурсійної програми «Історичне серце Дніпра»

Створення екскурсійної програми «Історичне серце Дніпра» - це комплексний та технологічно складний процес, який включає в себе кілька етапів та кроків (табл. 2.2).

Таблиця 2.2 – Етапи розробки екскурсійної програми

Етап	Опис робіт	Відповідальні особи	Термін виконання
Планування	Визначення концепції	Директор, історики	1 місяць
Розробка контенту	Підготовка матеріалів	Історики, наукові співробітники	2 місяці
Тестування	Пілотні екскурсії	Екскурсоводи, відвідувачі	1 місяць
Запуск	Офіційний старт програми	Директор, маркетинговий відділ	Безстроково

Джерело: складено автором за даними [17-21]

Першим кроком у створенні програми є аналіз потреб аудиторії, визначення цілей та завдань екскурсії. Команда музею проводить дослідження історії міста, виділяє ключові локації та пам'ятки, які варто включити до програми. Також розробляється загальна концепція екскурсії, визначаються тематичні аспекти та формат програми.

На другому етапі група експертів, включаючи істориків, кураторів та дизайнерів, працюють над розробкою контенту екскурсії. Це може включати підготовку інформаційних матеріалів, текстів для аудіогідів, відеоінтерпретацій, ілюстрацій та іншого мультимедійного контенту.

Третій етап – використання технологій. Сучасні технології, такі як віртуальна реальність, розширена реальність та мобільні додатки, використовуються для створення інтерактивних та захоплюючих екскурсійних досвідів. Наприклад, віртуальні тури, які дозволяють відвідувачам зануритися в історію міста, або мобільні додатки з аудіогідами та картами локацій.

Четвертий етап – тестування та вдосконалення. Перед впровадженням програми в широкому масштабі проводяться тестування та пілотні проекти. Збираються відгуки та рекомендації від учасників екскурсій, щоб виявити можливі недоліки та вдосконалити програму.

Після вдосконалення програми музей розробляє стратегію маркетингу та просування, щоб привернути увагу та залучити аудиторію. Це може включати рекламу в інтернеті, соціальних мережах, спеціальні акції та заходи, співпрацю з туристичними агентствами та інші заходи.

Створення екскурсійної програми «Історичне серце Дніпра» – це складний процес, який вимагає багато ресурсів, зусиль та експертної підготовки. Використання сучасних технологій та інноваційних підходів дозволяє створити цікаві та захоплюючі екскурсійні досвіди для відвідувачів, які допомагають зберегти та відтворити історію міста.

Розширений технологічний підхід до створення екскурсійної програми «Історичне серце Дніпра» може включати такі кроки:

1. Використання віртуальної реальності (VR): Інтерактивні віртуальні тури можуть дозволити відвідувачам досліджувати історичні локації міста в реальному часі, відчуваючи себе, ніби вони перебувають прямо там. Це може бути особливо корисним для тих, хто не може фізично відвідати певні місця.

2. Розширена реальність (AR): Застосування технології AR може допомогти створити інтерактивний досвід екскурсії, де відвідувачі можуть взаємодіяти з віртуальними об'єктами та інформацією, яка відображається на їхніх мобільних пристроях.

3. Мобільні додатки: Розробка спеціального мобільного додатка з аудіогідами, інтерактивними мапами, історичними фотографіями та

відеоматеріалами може полегшити доступ до інформації та покращити досвід екскурсії. Завдяки цим технологічним інноваціям та підходам, екскурсійна програма «Історичне серце Дніпра» може стати більш доступною, захоплюючою та цікавою для широкого кола відвідувачів, привертаючи нову аудиторію та збільшуючи інтерес до історії міста.

4. Інтеграція геолокаційних сервісів у мобільний додаток дозволить відвідувачам отримувати точні інформаційні повідомлення про історичні місця, коли вони підходять до них. Це дозволить покращити інтерактивність та персоналізацію екскурсійного досвіду.

5. Інтерактивні елементи на вулиці: розміщення QR-кодів або NFC-міток біля пам'яток історії міста дозволить відвідувачам миттєво отримувати додаткову інформацію за допомогою своїх смартфонів або планшетів. Це забезпечить інтерактивність екскурсії навіть без спеціального мобільного додатку.

6. Системи відстеження та аналізу даних: Застосування систем відстеження та аналізу даних дозволить збирати і аналізувати інформацію про відвідувачів екскурсій, їхній маршрут, тривалість перебування та інші показники. Це допоможе вдосконалити програму на основі реальних потреб та вподобань аудиторії.

Ці технологічні підходи сприятимуть створенню цікавої, захоплюючої та інтерактивної екскурсійної програми, яка не лише розкаже про історію міста, а також зробить її доступною та привабливою для широкого кола відвідувачів. Інтеграція сучасних технологій дозволить зробити екскурсійний досвід більш інтерактивним, поглибленим і захоплюючим. Крім того, ці підходи допоможуть залучити молодше покоління, яке більш схильне до використання сучасних технологій у навчанні та розвагах.

Застосування інтерактивних технологій та ігрових елементів дозволить зробити екскурсійну програму більш привабливою для дітей та підлітків, що сприятиме залученню ширшого кола аудиторії. Крім того, можливість персоналізації екскурсійного досвіду за допомогою технологій дозволить

відвідувачам обирати маршрути та інтереси відповідно до їхніх потреб і вподобань.

У результаті, створення екскурсійної програми «Історичне серце Дніпра» з використанням сучасних технологій сприятиме не лише популяризації та збереженню історичної спадщини міста, але й створить нові можливості для розвитку туризму та культурного життя регіону.

Розглянемо приклад екскурсійної програми для вивчення історії міста. Нижче подано детальний опис екскурсійного маршруту та плану проведення екскурсії.

Екскурсійна програма «Історичне серце Дніпра»

9:00 — Збір групи

Місце зустрічі: Центральна площа міста біля міської ради.

Опис: Зустріч з гідом, короткий вступ і огляд програми дня. Учасникам буде роздано мапу маршруту та інформаційний буклет про місця, які ми відвідаємо.

9:30 — Спасо-Преображенський кафедральний собор

Тривалість: 1 година

Опис: Відвідування одного з найстаріших храмів міста. Гід розповість про історію собору, заснованого у 1778 році, його архітектуру та значення для міста. Ви побачите чудову релігійну архітектуру та вітражі, які розповідають історії Біблії. Є можливість побачити святині та покласти свічку.

10:30 — Переїзд до будинку губернатора

Тривалість: 15 хвилин

Опис: Короткий переїзд трамваєм або пішки (залежно від погодних умов).

10:45 — Будинок губернатора

Тривалість: 45 хвилин

Опис: Огляд будівлі XIX століття, де зараз розташована обласна державна адміністрація. Гід розповість про історію будівлі, видатних осіб, які

тут проживали, та історичні події, які тут відбувалися. Можливість відвідати внутрішні приміщення.

12:00 — Обід

Місце: Ресторан або кафе на березі Дніпра

Тривалість: 1 година

Опис: Перерва на обід. Ви зможете скуштувати страви місцевої кухні та відпочити перед наступною частиною екскурсії.

13:00 — Дніпровський академічний театр драми та комедії ім. Т. Шевченка

Тривалість: 1 година

Опис: Огляд одного з найстаріших театрів України, заснованого у 1804 році. Гід розповість про історію театру, його архітектуру та вистави, які тут виставлялися. Можливість побачити сцену та закулісся.

14.00-16.00 – Музей сучасної війни (колишній музей АТО).

16:30 — Завершення екскурсії

Місце: Центральна площа міста або готель, де проживають учасники екскурсії.

Опис: Підсумки дня, можливість задати питання гіду та обговорити враження від екскурсії. Рекомендації щодо місць для відвідування, вечери або додаткових розваг.

Така програма забезпечить повноцінний і цікавий екскурсійний досвід, де учасники зможуть насолодитися історією міста та відкрити для себе його найважливіші пам'ятки та локації.

Для визначення вартості екскурсійної програми необхідно врахувати такі фактори:

Вартість транспортних послуг:

– оренда автобуса на день: 4000 грн;

– вартість пального: 1000 грн.

Зарплата гіда: за день 2000 грн.

Додаткові витрати на екскурсійні послуги наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3 – Додаткові витрати на екскурсійні послуги

Локація	Вартість квитка на 1 особу, грн	Загальна вартість для 20 осіб, грн
Спасо-Преображенський кафедральний собор	50	1000
Будинок губернатора	60	1200
Дніпровський академічний театр драми та комедії	80	1600
Музей сучасної війни	70	1400
Разом:	260	5200

Джерело: складено автором

Отже, вартість додаткових екскурсійних послуг за програмою на одну особу становить 260 грн, на групу із 20 осіб – 5200 грн.

Вартість комплексного обіду на одну особу: 200 грн, для групи 4000 грн.

Окремо розрахуємо адміністративні витрати за програмою. Організаційні витрати співробітників музею історії Дніпра складуть 1000 грн. Маркетинг та друк буклетів: 500 грн.

Норму прибутку для такого виду програм встановимо на рівні 20% від загальних витрат. Відповідно:

$$\text{Прибуток} = (5000 + 2000 + 5200 + 4000 + 1500) * 0.20 = 3540 \text{ грн.}$$

Програма «Історичне серце Дніпра» є важливою складовою успішного функціонування музею та його розвитку. Для створення якісного контенту екскурсії, який буде цікавим та інформативним для відвідувачів, необхідно залучити кваліфікованих фахівців. Їхні послуги можуть включати: розробку інформаційних матеріалів (буклети, флаєри, веб-сайт); створення аудіогідів та відеоінтерпретацій; розробку мобільного додатку з картами маршруту, аудіогідами та іншою корисною інформацією; впровадження технологій віртуальної та розширеної реальності, щоб зробити екскурсію більш інтерактивною та захоплюючою. Витрати на оплату праці цих фахівців можуть варіюватися залежно від їхнього досвіду, кваліфікації та обсягу роботи.

Підсумковий розрахунок вартості екскурсії включатиме такі статті витрат, як транспортні послуги, зарплата гіда, вхідні квитки, обід,

адміністративні витрати, прибуток (табл. 2.4).

Таблиця 2.4 – Підсумковий розрахунок вартості екскурсії

Стаття витарт	Сума, грн
Транспортні послуги	5000
Зарплата гіда	2000
Вхідні квитки	5200
Обід	4000
Адміністративні витрати	1500
Прибуток	3540
Разом:	21240

Джерело: складено автором

Отже, загальна вартість екскурсії для групи з 20 осіб складе 21240 грн. Вартість на одну особу: $21240 \text{ грн} / 20 \text{ осіб} = 1062 \text{ грн}$.

Для того, щоб зробити екскурсію максимально інформативною та цікавою, необхідно створити якісні інформаційні матеріали. Орієнтовні витрати: буклети та флаєри: 5 000 грн (за 1000 екз.); веб-сайт: 20 000 грн, аудіогід: 10 000 грн (за 1 мову); відеоінтерпретація: 30 000 грн (за 1 хвилину).

Використання сучасних технологій може зробити екскурсію більш інтерактивною та захоплюючою.

Орієнтовні витрати: нарнітура віртуальної реальності: 5 000 грн/шт; окуляри розширеної реальності: 3 000 грн/шт; мобільний додаток: 20 000 грн.

Для того, щоб привернути увагу до оновленої екскурсійної програми та залучити нових відвідувачів, необхідно використовувати різні канали маркетингу та просування. Загальні витрати на маркетинг та просування залежатимуть від обраної стратегії та тривалості рекламної кампанії. Необхідно враховувати цільову аудиторію та канали, які вона найчастіше використовує. Орієнтовні витрати можуть становити від 15 000 до 50 000 гривень на місяць.

Ціна квитків може бути диференційованою залежно від вікової категорії відвідувачів, часу проведення екскурсії (будні/вихідні), наявності додаткових послуг (оренда обладнання VR/AR). Важило також активно пропонувати

додаткові послуги, зокрема через продаж сувенірів, фотографій, відеозаписів екскурсій. Слід розглянути можливість розробки тематичних сувенірів з логотипом екскурсії або зображеннями пам'яток, які входять до маршруту, а також пропозицію професійних фото- та відеозйомок екскурсії для відвідувачів, які бажають зберегти пам'ять про цю подію.

Таким чином, екскурсійна програма «Історичне серце Дніпра» має на меті не лише популяризувати визначні пам'ятки міста, але й поліпшити фінансово-економічний стан музею, який є збитком протягом всього терміну свого існування і потребує додаткових заходів щодо диверсифікації пропонованих ним екскурсійних послуг.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

На основі досліджень, виконаних у кваліфікаційній роботі, які були спрямовані на удосконалення екскурсійної діяльності музею шляхом диверсифікації екскурсійних послуг, впровадження нових технологічних підходів до створення екскурсійних програм та обґрунтування їх економічної доцільності на прикладі КП «Музей історії Дніпра» ДМР, узагальнено наступні висновки:

1. Музей з моменту свого заснування в 2021 році активно функціонує, виконуючи місію збереження та популяризації історичної спадщини Дніпра. Музейна діяльність спрямована на забезпечення високої якості послуг завдяки професійному керівництву, чітко визначеним завданням та тісній співпраці з іншими культурними й освітніми установами.

2. Аналіз ресурсного забезпечення показав, що музей має достатні матеріальні й людські ресурси, що дозволяють ефективно реалізовувати екскурсійні програми. Впровадження сучасних технологій, таких як віртуальна реальність, аудіогіди та мобільні додатки, сприяє покращенню якості послуг і підвищенню інтересу відвідувачів.

3. Було виявлено, що музей обслуговує широку аудиторію, включаючи місцевих жителів, туристів, школярів, студентів і пенсіонерів. Це дозволяє забезпечити різноманітність екскурсійних програм, орієнтованих на різні вікові та соціальні групи, підвищуючи тим самим рівень залученості та задоволеності відвідувачів.

4. Запропоновано нові види тематичних, інтерактивних та експериментальних екскурсій, адаптованих до різних вікових груп та інтересів. Розробка спеціальних програм для дітей, молоді та пенсіонерів дозволить залучити нову аудиторію. Важливим є впровадження сучасних технологій для покращення якості екскурсій. Особливу увагу приділено культурному обміну та партнерським програмам з іншими музеями й культурними установами. Це дозволяє розширювати екскурсійні програми, впроваджувати нові ідеї та

залучати додаткові ресурси. Спільні проекти та обмін експонатами сприятимуть збагаченню музейної колекції та підвищенню інтересу відвідувачів.

5. Розглянуто технологічний процес створення екскурсійної програми «Історичне серце Дніпра», який включає кілька етапів: аналіз, планування, розробку контенту, використання технологій, тестування та маркетинг. Це дозволяє створити екскурсії, які відповідають потребам відвідувачів, є цікавими та інформативними. Економічне обґрунтування оновленої екскурсійної програми показало, що інвестиції в розвиток екскурсійної діяльності можуть призвести до збільшення кількості відвідувачів та підвищення доходів музею. Важливо також залучати додаткові фінансові ресурси через співпрацю з партнерами та спонсорами.

6. На основі проведеного дослідження можна зробити висновок, що удосконалення екскурсійної програми КП «Музей історії Дніпра» є важливим кроком у напрямку підвищення привабливості музею та забезпечення його стабільного розвитку. Музей історії Дніпра є важливим культурним центром міста. Проте для забезпечення його фінансової стабільності необхідно зосередитися на оптимізації витрат та збільшенні доходів. Різноманітність екскурсійних послуг, використання сучасних технологій та активна співпраця з іншими установами сприятимуть популяризації історичної спадщини міста Дніпра серед широкої аудиторії, підвищенню культурного рівня населення та зміцненню національної ідентичності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Карпюк А., Трофімук-Кирилова Т. Роль музеїв у туристичному розвитку та екскурсійній сфері міста Луцька. 2022. *Економіка та суспільство*. №42. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-56>
2. Сайчук В., Дудник І., Пестушко В. Проблеми визначення об'єкта музейного туризмознавства. *Економіка та суспільство*. 2023. №50. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-6>
3. Мельник А. В., Качаровський Р. Є., Єрко І. В., Мельник Н. В. Музеї як детермінанти розвитку туризму в умовах децентралізації. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі : колективна монографія / за наук. ред. Л. Ю. Матвійчук, Ю. М. Барського, М. І. Лепкого. 8 вид. Луцьк, 2022. С. 260-280
4. Безугла Л., Ігнат'єва С., Нікітін Ю. Внесок ЮНЕСКО у розвиток туризму в Україні та країнах Європейського Союзу. *Економіка та суспільство*. 2023. № 58. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-67>
5. Бондаренко Л.А. Концептуальна модель конкурентного забезпечення туристичних регіонів України в післявоєнний період. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ» (економічні науки)*. 2023. № 6. С. 84-88. <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.6.84>
6. Bieloborodova M., Herasymenko T., Bezuhla L. Strategic directions of the regional tourist complex balanced functioning. *Причорноморські економічні студії*. 2024. №86. С. 219-227. <https://doi.org/10.32782/bses.86-35>
7. Бессонова А.В., Безугла Л.С., Белобородова М.В. Міжнародний досвід ревіталізації промислових об'єктів: можливості для України. *Development Service Industry Management*. 2024. №2. С. 49–55. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6\(8\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6(8))
8. Bieloborodova M. Approaches to assessing the tourist and recreational attractiveness of a territory on the example of the Dnipropetrovsk area. *Науковий журнал «Економіка і регіон»*. 2023. №3(90). С.6-14.

[https://doi.org/https://doi.org/10.26906/EiR.2023.3\(90\).3021](https://doi.org/https://doi.org/10.26906/EiR.2023.3(90).3021)

9. Верховна Рада України. Закон України «Про музеї та музейну справу». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Дніпровська міська рада. Комунальне підприємство «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради. URL: <https://dniprorada.gov.ua/uk/page/komunalne-pidpriemstvo-muzej-istorii-dnipra-dniprovs-koi-miskoi-radi>
11. Любіцева О. О., Шпарага Т. І. Музейний туризм. Київ, 2021. 150 с.
12. Мапа культурних втрат. Український культурний фонд. URL: <https://uaculture.org/culture-loss/>
13. Офіційний сайт КП «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради. URL: <https://midnipro.museum/>
14. Топ 30 найкращих музеїв Європи. URL: <https://travelroom.lviv.ua/stories151/>
15. Король О.Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі : навч.-метод. посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2016. 144 с.
16. Салата О.О. Основи музеєзнавства: навчально-методичний посібник. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 164 с.
17. Покоłodна М., Гордієнко Т., Полчанінова І. Туристські ресурси України : підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 222 с.
18. Державна служба статистики України. Кількість активних підприємств за регіонами України та видами економічної діяльності. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
19. Романуха О. М. Розвиток музейної справи як фактор активізації міжнародного туризму. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Вип. 17. С. 79–83.
20. ДАРТ представило Концепцію меморіалізації пам'ятних місць. URL: <https://www.tourism.gov.ua/blog/dart-predstavilo-konserpciyu-memorializaciyi>
21. Сінайко О. О., Тищенко Ю. А., Каплан Ю. Б. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга). Київ : Національний інститут

стратегічних досліджень, 2020. 126 с. URL:
<https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-03/gpniss.pdf>

22. Маньковська Р. Музеї України у суспільно-історичних викликах ХХ-початку ХХІ століть. Львів : Простір-М, 2016. 406 с/

22. Муравська С. В. Музейні заклади у системі вищої освіти Західної України на тлі світових тенденцій. Львів : Центр пам'яткознавства НАН України ; УТОПК, 2018. 243 с/

23. Шикіна О. В., Нечева Н. В. Аналіз сучасного стану музейної справи України. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 38. С. 116–125.
<https://doi.org/10.32843/infrastruct38-18>

**ЗВІТ
ПРО ВИКОНАННЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУ ПІДПРИЄМСТВА**

За _____ рік _____ 2022 року
(1 квартал, півріччя, 9 місяців, рік)

Основні фінансові показники

Найменування показника	Код рядка	Минулий рік (аналогічний період)	Звітний період			
			план	факт	відхилення, +/-	виконання, %
1	2	3	4	5	6	7
I. Формування фінансових результатів						
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	1000	482	200	491	291	245.5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	1010	3,853	4,056	4,971	915	122.6
Валовий прибуток/збиток	1020	-3,371	-3,856	-4,480	-624	116.2
Адміністративні витрати	1040	4,375	3,548	4,816	1,268	135.7
Витрати на збут	1070	0	0	0	0	#ДЕЛ/0!
Інші операційні доходи/витрати	1300	5,052	7,347	6,446	-901	87.7
Фінансовий результат від операційної діяльності	1100	-2,694	-57	-2,850	-2,793	5,000.0
EBITDA	1410	-1,458	-57	-1,324	-1,267	2,322.8
Рентабельність EBITDA	5010	-3	0	-3	-2	946.2
Доходи/витрати від фінансової та інвестиційної діяльності	1310	0	0	0	0	#ДЕЛ/0!
Інші доходи/витрати	1320	0	0	0	0	#ДЕЛ/0!
Фінансовий результат до оподаткування	1170	-2,694	-57	-2,850	-2,793	5,000.0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	1180	0	0	0	0	#ДЕЛ/0!
Чистий фінансовий результат	1200	-2,694	-57	-2,850	-2,793	5,000.0
Коефіцієнт рентабельності діяльності	5040	-6	0	-6	-6	2,036.7
II. Розрахунки з бюджетом						
Відрахування частини чистого прибутку	2100	0	0	0	0	#ДЕЛ/0!
Податок на прибуток підприємств	2110	0	0	0	0	#ДЕЛ/0!
Податок на додану вартість нарахований/до відшкодування (з мінусом)	2120/2130	0	0	0	0	#ДЕЛ/0!
Сплата інших податків, зборів, обов'язкових платежів до державного та місцевих бюджетів	2140	788	947	800	-147	84.5
Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	2150	884	1,054	912	-142	86.5
Усього виплат на користь держави	2200	1,672	2,001	1,712	-289	85.6
III. Рух грошових коштів						
Грошові кошти на початок періоду	3600	117	157	157	0	100.0
Чистий рух грошових коштів від операційної діяльності	3090	-122	-57	-1	56	1.8
Чистий рух грошових коштів від інвестиційної діяльності	3320	-2,030	-21,895	0	21,895	0.0
Чистий рух грошових коштів від фінансової діяльності	3580	2,192	21,895	0	-21,895	0.0

Додаток Б

10901107

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»
(друк 5 розділу 1)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство **КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "МУЗЕЙ ІСТОРІЇ ДНІПРА" ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ** Дата (рік, місяць, число) **25.05.2021**
Територія _____ за ЄДРПОУ **37807980**
Організаційно-правова форма господарювання _____ за КОАТУУ **1210136600**
Вид економічної діяльності _____ за КОПФГ **150**
Середня кількість працівників, осіб _____ за КВЕД **91.02**
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком
Адреса, телефон **УКРАЇНА, 49000, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛ., М. ДНІПРО ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ Р-Н ПР-Т ДМИТРА ЯВОРНИЦЬКОГО, БУД. 75** **+380951052016**

1. Баланс на 9 місяців 2021 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	689.3	689.3
первісна вартість	1001	749.7	749.7
накопичена амортизація	1002	(60.4)	(60.4)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1567.4	1567.4
Основні засоби:	1010	804.0	804.0
первісна вартість	1011	1630.7	1630.7
знос	1012	(826.7)	(826.7)
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	3060.7	3060.7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	1165	91.0	113.1
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	91.0	113.1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	3151.7	3173.8
Пасив			
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	5400.0	5400.0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-2682.4	-2660.3
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	2717.6	2739.7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1635	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	-	-
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-

Продовження додатку Б

Баланс	1900	3151.7	3173.8
--------	------	--------	--------

2. Звіт про фінансові результати
за 9 місяців 2021 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	113.0	-
Інші операційні доходи	2120	5021.4	67.2
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	5134.4	67.2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(5224.3)	(2723.9)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(-)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	-89.9	-2656.7
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	-89.9	-2656.7

Керівник

Головний бухгалтер

ПАВЛЕНКО СВІТЛАНА СЕРГІЙВНА

(ініціали, прізвище)

САВКО ДМИТРО ВІКТОРОВИЧ

(ініціали, прізвище)